

**ХУЛОСАИ ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.КОА-014 НАЗДИ
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН
БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ ДОКТОРИ ФАЛСАФА (PhD),
ДОКТОР АЗ РЀИИ ИХТИСОС**

**Парвандаи аттестатсионии № _____
Қарори шурои диссертатсионӣ аз 12.04.2024, №37**

Барои сазовор донишгари Хусейнов Умарҷон Саидакбарович, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050900 - Молия (6D050901- Молия, муомилоти пулӣ ва қарз).

Диссертатсияи Хусейнов Умарҷон Саидакбарович дар мавзӯи «Роҳҳои тақмили андозбандии фаъолияти соҳибдорӣ истеҳсоли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли корхонаҳои хурду миёнаи Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050900 - Молия (6D050901- Молия, муомилоти пулӣ ва қарз) санаи 07 феввали соли 2024, дар асоси хулосаи мусбати комиссияи эксперти барои ҳимоя қабул карда шуд, суратмаҷлиси №50 Шурои диссертатсионии 6D.КОА-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон (Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734067, ш. Душанбе, кӯчаи Нахимов 64/14), ки он дар асоси фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07 январи соли 2022, таҳти №13/шд таъсис дода шудааст.

Докторант (PhD) Хусейнов Умарҷон Саидакбарович, соли таваллудаш 26.09.1996, миллаташ тоҷик, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳоло ба ҳайси ассистенти кафедраи менеҷменти Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият менамояд.

Соли 2014 ба Донишқадаи молия ва иқтисоди Тоҷикистон дохил шуда, соли 2018 Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистонро аз рӯи ихтисоси андоз ва андозбандӣ хатм кардааст.

Солҳои 2018-2020 зинаи магистратураи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистонро таҳсил намуда, онро аз рӯи ихтисоси молия ва қарз хатм намудааст.

Аз соли 2020 то соли 2023 ба ҳайси доктори фалсафа (PhD)-и Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон буд.

Солҳои 2018-2019 ҳамчун ассистенти кафедраи баҳисобгирии муҳосиби Коллеҷи информатика ва техникаи компютери шаҳри Душанбе ва солҳои 2019-2020 сардори шубаи таълими коллеҷи номбурда фаъолият

намудааст. Аз моҳи сентябри соли 2020 то ҳол дар кафедраи менеҷменти Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба донишҷӯён таълими илм медиҳад.

Мавзуи диссертатсияи Ҳусейнов Умарҷон Саидакбарович «Роҳҳои тақмили андозбандии фаъолияти соҳибкории истеҳсоли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли корхонаҳои хурду миёнаи Ҷумҳурии Тоҷикистон)» 29 январи соли 2021, №6/5.7 тасдиқ шудааст.

Роҳбари илмӣ:

Абдуалимзода Ҳакимбек Абдуалим - номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент, Ректори Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон мебошад.

Муқарризони расмӣ:

Улуғхочаева Хосият Рауфовна - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи молияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Яқубзода Маъруф Садруддин - доктори фалсафа (PhD) аз рӯйи ихтисоси “Молия”, мудири шуъбаи идоракунии сифати таҳсилоти Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон, ба диссертатсия тақризи мусбат доданд.

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон дар тақризи худ, ки аз ҷониби муовини яқум, муовини ректор оид ба таълими Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон, н.и.и., дотсент Қурбонов А.Р. таҳия гардида, дар чаласаи кафедраи андоз ва суғурта баррасӣ ва муҳокима карда шудааст (суратчаласаи №8, аз 16.03.2024) ва аз ҷониби ректори Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон д.и.т., дотсент Назарзода Х.Х. тасдиқ шудааст, хулосаи мусбат додааст.

Дар тақризи хулоса оварда шудааст, ки диссертатсияи Ҳусейнов Умарҷон Саидакбарович дар мавзуи «Роҳҳои тақмили андозбандии фаъолияти соҳибкории истеҳсоли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли корхонаҳои хурду миёнаи Ҷумҳурии Тоҷикистон)», кори илмӣ таҳқиқоти мустақилона ба итмомрасида доништа шуда, ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои рисолаҳои имӣ аз рӯйи ихтисос, ки бо “Низомномаи шурои диссертатсионӣ” ва “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ” муқаррар шуда ва бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он Ҳусейнов Умарҷон Саидакбарович сазовори дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050900- Молия (6D050901- Молия, муомилоти пулӣ ва қарз) аз рӯйи ихтисоси дархостшаванда мебошад.

Автореферат ва корҳои илмӣ нашршудаи довталаби дараҷаи илмӣ пурра мундариҷаи асосии диссертатсияро инъикос менамояд. Дар хулосаи мусбат қайд шудааст, ки довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ оид ба мавзуи

диссертатсия 15 интишороти илмӣ, аз ҷумла 7 мақола дар маҷаллаҳои тақризшаванда дорад.

Муҳимтарин интишороти муаллиф доир ба мавзӯи диссертатсия:

Мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшаванда:

- [1 - М]. Ҳусейнов, У.С. Аҳаммияти истеҳсолоти ба содирот нигаронидашуда дар рушди иқтисодиёти миллӣ [Матн] / У.С. Ҳусейнов // Идоракунии давлатӣ. – Душанбе. – 2020. - №4/1 (48). – С. 87-93. ISSN 2664-0651
- [2 - М]. Ҳусейнов, У.С. Мушкилот ва роҳҳои тақмили фаъолияти соҳибкорӣ хурду миёна [Матн] / Ҳ.А. Абдуалимзода, У.С. Ҳусейнов // Идоракунии давлатӣ. – Душанбе. – 2022. - №2. - С. 15-22. ISSN 2664-0651
- [3 - М]. Ҳусейнов, У.С. Алоқамандии рушди фаъолияти соҳибкорӣ ва низоми андозбандӣ дар шароити бозор [Матн] / У.С. Ҳусейнов // Идоракунии давлатӣ. – Душанбе. – 2021. - №1(50). - С. 118-125. ISSN 2664-0651
- [4 - М]. Ҳусейнов, У.С. Тақмили низоми андозбандии фаъолияти соҳибкорӣ истеҳсолӣ ва нақши он дар ҷалби сармоягузориҳои хориҷӣ [Матн]/ У.С. Ҳусейнов // Идоракунии давлатӣ. – Душанбе. – 2021. - №2 (51). - С.104-111. ISSN 2664-0651
- [5 - М]. Ҳусейнов, У.С. Хусусияти андозбандии соҳибкорӣ истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Ҳ.А. Абдуалимзода, У.С. Ҳусейнов // Паёми молия ва иқтисод. – Душанбе. - 2022. - №1(30). - С. 5-11. ISSN 2663-0389
- [6 - М]. Ҳусейнов, У.С. Самтҳои асосии тақмил додани низоми андози Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / У.С. Ҳусейнов // Паёми молия ва иқтисод. – Душанбе. - 2023. - №1(35). - С. 279-286. ISSN 2663-0389
- [7 - М]. Ҳусейнов, У.С. Саноат ҳамчун соҳаи афзалиятноки истеҳсолоти моддӣ [Матн] / У.С. Ҳусейнов // Идоракунии давлатӣ. – Душанбе. – 2022. - №4/2.(59). - С. 160-170. ISSN 2664-0651

Дар дигар нашрияҳо:

- [8 - М]. Ҳусейнов, У.С. Тамоюли рушди соҳибкорӣ истеҳсолӣ дар асоси ҷалби сармояи хориҷӣ [Матн] / У.С. Ҳусейнов // Маҷмаи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Равандҳои муносибати муносибатҳои пулию қарзӣ ва таъсири онҳо ба рушди иқтисодиёт» (15-феврари 2020, ДССХ). – 2020. - С. 256-259.
- [9 - М]. Ҳусейнов, У.С. Роҳҳои тақмили андозбандии мустақим ҳамчун омилҳои мувофиқсозии манфиатҳои давлат ва андозсупорандагон [Матн] / У.С. Ҳусейнов, Б.Ҷ. Азизкулов // Маҷмаи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ (ш. Душанбе, 7-уми декабри соли 2018). – Душанбе: ДДМИТ. - С.90-94.

[10 - М]. Ҳусейнов, У.С. Таҳлили вазъи муосири соҳибкории истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон / У.С. Ҳусейнов, Ф. Холов // Маҷмуаи конференсию амалӣ ба муносибати 95-солагии таъсисёбии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (ш. Душанбе, 7-уми декабри соли 2019 ДДМИТ).. – Душанбе. – 2020. - С. 184-188.

[11 - М]. Ҳусейнов, У.С. Внешняя торговля Таджикистана и Китая: состояние и перспективы развития [Текст] / У.С. Ҳусейнов, С.И. Олимов // Стратегическое партнерство по внешней политике Республики Таджикистан. – 2020с. С.142-146.

[12 - М]. Ҳусейнов, У.С. Дастгирии давлатии молиявии соҳибкории хурд ва миёна дар рушди иқтисодии минтақаҳо [Матн] / У.С. Ҳусейнов // Маҷмуаи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ дар мавзуи “Рушди саноат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон”. – Душанбе. - 2022. – С. 74-81

[13 - М]. Ҳусейнов, У.С. Зарурат, моҳият ва аҳаммияти иқтисодии бучети давлатӣ / У.С. Ҳусейнов // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзуи “Идоракунии зиддибуҳронӣ: таҳлил, баррасӣ ва ҷустуҷӯи механизмҳои бартарафсозии он” (25-26 ноябри соли 2021). –Душанбе. - 2021. – С.406-412.

[14 - М]. Ҳусейнов, У.С. Рушди иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҷалби сармоягузориҳои хориҷӣ [Матн] / У.С. Ҳусейнов // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзуи “Идоракунии зиддибуҳронӣ: таҳлил, баррасӣ ва ҷустуҷӯи механизмҳои бартарафсозии он” (25-26 ноябри соли 2021). –Душанбе. - 2021. - С.362-369.

[15 - М]. Ҳусейнов, У.С. Таҷрибаи идоракунии низоми андозбандии соҳибкории истеҳсолӣ дар кишварҳои хориҷӣ ва имконияти истифодаи он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / У.С. Ҳусейнов // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-назариявӣ дар мавзуи “Низоми нави ҷаҳонӣ”. – Душанбе. - 2021. - С.119-130

Ба диссертатсия ва автореферат тақризҳо ворид шуданд:

Тақризҳо ба автореферати диссертатсия:

1. Каримова М.Т.- д.и.и., дотсент, мудири шуъбаи таҳқиқоти назариявӣ ва робитаҳои иқтисоди хориҷии институти иқтисодиёт ва демографияи АМИТ, бо чунин эродҳо:

1. Дар автореферат мушкилиҳои марбут ба гаронии андоз, ки соҳибкории истеҳсолӣ дар кишвар рӯ ба рӯ мегарданд, ба таври кофӣ ифшо нагиридаанд.

2. Пешниҳодҳо нисбати такмил ва таҷдиди андозбандии фаъолияти соҳибкории истеҳсолӣ бояд мушаххастар карда шаванд.

2. Дадоматов Д.Н.- д.и.и., дотсент, мудири кафедраи баҳисобгирии бухгалтерии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон эродҳои гирифташуда:

1. Хуб мешуд, агар алгоритми таҳиянамудаи муаллиф оид ба фаол гардонии субъектҳои хоҷагидорӣ характери истеҳсолидошта дар автореферат оварда мешуд.

2. Дар автореферат натиҷаҳои бадастомадаи дурнамои нишондиҳандаҳо ва тавсияҳои ояндавии онҳо пешниҳод нагардидааст.

3. Садриддинов М.И. - д.и.и., дотсенти кафедраи назарияи иқтисодӣ ва фаъолияти соҳибкорӣ ДБССТ, бо чунин эрод:

1. Хуб мешуд агар муаллиф дар таҳқиқоти худ ба масъалаи тақмили механизми самаранок истифоданамоии гаронии андоз дар соҳибкорӣ истеҳсолӣ диққати бештар меод.

2. Бояд самтҳои ояндадори беҳтаркунонии (оптимизатсия)-и низоми андозбандӣ ва тақмили механизми амалкарди он дар соҳибкорӣ истеҳсолӣ дар матни асосии автореферат инъикос меёфт.

4. Фатҳуллозода А.Ф.-номзади илмҳои иқтисодӣ, и.в., дотсенти кафедраи иқтисоди корхонаҳо ва соҳибкорӣ Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, бо чунин эродҳо:

1. Амиқтар муайян намоии тарафҳои мусбӣ ва манфӣи режимҳои махсуси андозбандии соҳибкорӣ истеҳсолӣ.

2. Ошкорнамоии омилҳои ба ҳаҷми пардохтҳои андозии аз ҳисоби корхонаҳои саноатӣ ба буҷетҳои зинаҳои гуногун воридшаванда.

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, қисме аз эродҳо хусусияти тавсиявӣ доранд.

Интиҳоби муқарризи расмӣ бо пешниҳоди комиссияи таҳлилии шӯрои диссертатсионӣ, инчунин бо мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи таҳқиқи масъалаҳои низоми андозбандӣ, мавҷудияти интишорот дар соҳаи маъмур ва қобилияти баҳодиҳӣ ба аҳаммияти илмию назариявӣ диссертатсия, ҳамчунин бо розигии шахсӣ барои пешниҳоди тақриз асоснок шудааст.

Интиҳоби муассисаи пешбар бо он асоснок карда шудааст, ки Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон дар самти илми дахлдор шинохташуда буда, қодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

Шӯрои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи доғалаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

- консепсия илман асоснок пешниҳод шудааст, ки танҳо дар сурати амалӣ намудани таҷрибаи мамлакатҳои хориҷа, муайянсозии вазъи имрӯза ва

мушкилоти низоми андозбандии соҳибкории истеҳсолӣ, дарёфти механизми низоми андоз ва паст намудани таъсири он ба субъектҳои соҳибкории истеҳсолӣ, ба идоракунии дурусту самараноки низоми андози ҷумҳурии ноил шудан мумкин аст.

- **пешниҳод шудааст:** таърифи муаллифии “андозбандии соҳибкории истеҳсолӣ”, ки он «маҷмуи қоидаҳо, тадбирҳо ва фишангҳои бо ҳам алоқаманд буда, барои баланд бардоштани низоми андозбандии соҳибкории истеҳсолӣ, кам намудани хароҷотҳо барои иҷрои уҳдадориҳои андозӣ, ба роҳ мондани ҳисобдорӣ муҳосибӣ ва андозӣ, пурра баҳисобгирии объектҳои андозбандӣ ва ба он алоқаманд, додани афзалият ба соҳибкорӣ истеҳсолӣ, таъмини ҳавасмандӣ ва рушди фаъолияти соҳибкорӣ мусоидат намуда, ба беҳтаршавии воридоти андозу пардохтҳо ба буҷети давлатӣ равона карда шудааст».

- **исбот шудааст,** ки фаъолияти соҳибкорӣ хурду миёна вобаста ба хусусиятҳои рушди иқтисодӣ-тафриқавӣ ба амал омада, ба низоми андозбандӣ вобастагии зич дошта, дар давраи таҳлилӣ теъдоди субъектҳои соҳибкорӣ миёна ва калон мутаносибан зиёд, занҷираи арзиши иловашуда ҳамчун нишондиҳандаи таркибии бавучудоварандаи даромадҳои субъектҳои хоҷагидор бо назардошти дастгирии давлатӣ ба роҳ мондани коркарди ҳамаҷонибаи ашёи хоми ватаниро тақозо мекунад.

- **ҷорӣ намудани** таҷрибаи мамлакатҳои пешқадам тавсия шудааст, ки зиёд шудани меъёри андоз на танҳо боиси кам шудани истеҳсолот, балки ба канорашавии субъектҳои хоҷагидор ва баамал омадани ҳолатҳои номатлуб низ оварда мерасонад. Ҳамин тариқ, пешниҳод карда мешавад, ки баъътибор гирифтани талаботҳои назария ва методикаи андозбандӣ дар ҳалли муаммоҳои рушди низоми иқтисоди миллӣ ва такмил додани муносибатҳои андозӣ хело зарур мебошад.

Аҳамияти назариявии таҳқиқоти мазкур бо он асоснок карда мешавад, ки дар он:

- **муқаррароти** бунёдии қор аз таҳқиқи заминаҳои назариявӣ ва методии истифодаи равишҳо ва усулҳои гуногуни такмили низоми андозбандӣ ба хотири таъмини рушди соҳибкорӣ истеҳсолӣ иборат буда, амалисозии натиҷаҳои таҳқиқот дар самти такмили андозбандии фаъолияти соҳибкорӣ истеҳсолӣ дар заминаи низомҳои махсуси андозбандӣ бо мақсади васеъ кардани иқтидори иқтисодӣ ва заминаҳои нави андозбандӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон бо истифода аз механизм, алгоритм, усулҳо ва моделҳои эконометрикӣ бармеояд.

- **методикаи** такмилшудаи андозбандии соҳибкорӣ исетсеҳсолӣ таҳия ва пешниҳод шудааст, ки ба дигаргуншавии низоми андозӣ, беҳтар шудани

вазъи фаъолияти соҳибкории истеҳсолӣ, бозҳам соддатар намудани низоми андозбандии соҳибкории истеҳсолӣ асос ёфтааст.

Вобаста ба масъалагузории дар диссертатсия ҷойдошта:

- *баён шудани* вазъи низоми андозбандии соҳибкории истеҳсолӣ ва ҳуди низоми андози Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи бисёр ва *исбот гардидааст*, ки омӯзиш ва ҷорӣ намудани таҷрибаи мамлакатҳои хориҷӣ дар ин самт метавонад ба рушди низоми андозбандӣ мусоидат кунад.

- *ошкор гардидани омилҳо ва мушкилот:* 1) сари вақт ворид нашудани маблағҳои андозӣ ба буҷети давлатии сатҳҳои гуногун; 2) самаранок истифода накардани имтиёзҳои андозӣ; 3) ҳуҷҷатгузории зиёд, махсусан барои соҳибкории истеҳсолӣ; 4) ҷой доштани мушкилот дар татбиқи амалии муқарароти алоҳидаи кодҳои андоз; 5) содда ва оммафаҳм набудани низомҳои махсуси андозбандӣ.

- *омӯхта шуданд:* 1) зарурати тақмили низоми андозбандӣ дар тамоми бахшҳо, аз ҷумла дар самти фаъолияти субъектҳои хурду миёнаи соҳибкории истеҳсолӣ; 2) ташаббусҳо дар самти ташкили шаклҳои нави хоҷагидорӣ ва интиҳоби варианти низомҳои махсуси андозбандӣ ҳамчун омил таъсирбахш; 3) дастгирии ҳамаҷонибаи рушди соҳибкории истеҳсолӣ бо дарназардошти фароҳам овардани шароитҳои ташкилию ҳуқуқӣ, иҷтимоию иқтисодӣ ва молиявӣ барои тақвият додани бахши воқеии иқтисодиёти кишвар; 4) истифодаи технологияҳои иттилотию иртиботӣ ва рақамикунонии фаъолияти субъектҳои бахшҳои воқеӣ.

- *аз нав тақмил додани методологияи* андозбандии фаъолияти соҳибкории истеҳсолӣ, баҳодиҳии раванди низоми андозбандӣ ва муайян намудани сифати онҳо, самаранок истифода бурдани имтиёзҳои андозӣ ва сафарбарнамоии онҳо ба нуқтаҳои муҳим пешниҳод ва асоснок шудааст, ки дар маҷмӯъ ба рушди соҳибкории истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат менамояд.

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардаи докталаби дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешавад, ки:

- *тавсияҳои методӣ ва амалии* таҳиякардаи муаллиф дар раванди тадриси фанҳои «Андоз ва андозбандӣ», «Молия», «Молияи корхона», «Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон истифода шудаанд. Ҳамзамон, тавсияҳои асосноки муаллиф дар амалия, дар фаъолияти Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди истифода қарор гирифтаанд.

- **муайян карда шуд:** самтҳои афзалиятноки андозбандии соҳибкории истеҳсоли ва нишондиҳандаҳои муҳими андозӣ, ки ба соҳибкории истеҳсоли таъсири бевосита доранд.

- **офарида шуд:** а) **модели** регрессионии арзёбии воридоти андозӣ барои соҳибкории хурд, миёна, инфиродӣ ва хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), ки мувофиқи он барои субъектҳои соҳибкории хурд, миёна ва соҳибкории инфиродии тибқи шаҳодатнома фаъолияткунанда агар даромади умумии онҳо 1 фоиз зиёд гардад, воридоти андозӣ низ меафзоянд; б) **стратегияи** дастгирии соҳибкории истеҳсоли аз тарафи давлат тавассути низоми андозбандӣ чӣхати боло бардоштани иқтисодии истеҳсоли, ки ба баланд бардоштани нишондиҳандаҳои дигари макроиқтисодӣ мусоидат менамояд.

- **муаррифӣ карда шуданд:** 1) асосҳои моддии рушди иқтисодӣ аз фаъолияти соҳибкорӣ бо дарназардошти баъътибор гирифтани риояи қоидаҳои низоми андозбандӣ; 2) асоснок шудани нақши давлат, ки аз пешакии фаҳмонидани мақсад ва вазифаҳои низоми андоз, бо тариқи ҳамкорӣ таҳлил ва арзёбӣ намудани муаммоҳои соҳибкории истеҳсоли ва ба роҳ мондани усулҳои нави назорати андозӣ дар ин самт иборат мебошад.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки:

- **назарияи** илман асоснок дар асоси таҳқиқоти олимони соҳа, омӯзиши асарҳои илмӣ оид ба низоми андозбандӣ **пешниҳод гардидааст**, ки ин омилҳои таъсиргузор ба сифат ва ҳаҷми онҳо ва пайдо намудани роҳҳои соддагардонии низоми андозӣ, имтиёзҳо, сармоягузорӣ, низоми андозбандӣ ва дарёфти манбаъҳои нави рушди низоми андозбандии фаъолияти соҳибкории истеҳсоли дар оянда мусоидат хоҳад намуд.

- **ғоя** дар он инъикос меёбад, ки такмилдиҳии соҳибкории хурду миёнаи истеҳсоли бо дарназардошти низомҳои махсуси андозбандӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи корбурди усулҳои арзёбӣ сураат гирифта, нақшаи низомҳои асосии танзими чамбоварии самараноки маблағҳои андозӣ барои рушди ояндаи иқтимоию иқтисодӣ дар асоси принципҳо ва вазифаҳои назорат ва санҷишҳои андозӣ қоркард шудааст, ки ба ҳалли масъалаҳои ташкилию технологӣ ва дастгирии фаъолияти соҳибкории истеҳсоли равона гардида, ба рушди истеҳсолоти ватанӣ ва рақобатпазирии корхонаю ташкилотҳо мусоидат менамояд.

- **истифодаи** меъёрҳои андозӣ дар фаъолияти субъектҳои соҳибкории истеҳсоли дар заминаи гузаштан ба усулҳои пешқадами идоракунии мақомоти андоз, чораҳои қорӣ намудани ҳавасмандкунии иловагии молиявӣ, ки дар маҷмуъ самаранокии низоми ва андозбандиро таъмин менамоянд, пешниҳод карда шудааст.

- **муайян карда шуд**, ки натиҷаҳои сифатӣ ва миқдории таҳқиқот тавассути манбаъҳои муътамади назариявӣ ва амалӣ таъйид гардида, истинод ба адабиёти иқтибосгардида бо риояи муқаррароти мавҷуда сурат гирифтааст. Автореферат аз санчиши асолати илмӣ гузашта, маълумотнома аз барномаи “Антиплагиат” сароҳатан сатҳи онро 93,44% нишон додааст.

Саҳми шахсии докталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки: а) давраҳои иҷроии таҳқиқот бо иштироки бевоситаи муаллиф ба амал омадааст; б) муаллиф мавзӯи таҳқиқотро мустақилона интихоб намуда, муҳимият, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқотро асоснок ва нақшаи мантиқии иҷроии таҳқиқоти илмиро таҳия намудааст; в) докторант (PhD) дар заминаи омӯзиши асосҳои назариявӣ ва амалӣ оид ба такмил додани фаъолияти субъектҳои соҳибкории хурду миёнаи истеҳсолӣ, дар доираи низомҳои махсуси андозбандӣ вобаста ба шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо роҳи таҳия ва пешниҳоди механизмҳо, алгоритм ва моделҳои эконометрикӣ хулоса ва тавсияҳоро пешниҳод намудааст; г) иштироки бевоситаи муаллиф дар таҳқиқот бо нашри мақолаҳои илмӣ оид ба мавзӯи кор ва маърузаҳои ӯ дар конференсияҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ асоснок карда мешавад; д) дар омода намудани 15 мақола, аз он ҷумла 7-адад мақолаи илмӣ дар нашрияҳои Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаи омӯхташуда иборат аст.

Шӯрои диссертатсионӣ ба хулоса омад, ки таҳқиқоти диссертатсионии Ҳусейнов Умарҷон Саидаббарович дар мавзӯи «Роҳҳои такмили андозбандии фаъолияти соҳибкории истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли корхонаҳои хурду миёнаи Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050900 - Молия (6D050901- Молия, муомилоти пулӣ ва қарз), қори мустақилона анҷомшуда буда, арзиши баланди илмию таҳассусӣ дорад ва мубрама, навгониҳои илмӣ ва аҳамияти назариявӣ амалии саҳеҳу бозғатимод дошта, дар рушду такомули назарияи андозбандӣ, алаҳхусус, андозбандии соҳибкории истеҳсолӣ дар сатҳи корхонаҳои хурд ва миёна саҳмгузор буда, барои бартараф намудани мушкилоти соҳа мусоидат мекунад. Диссертатсия ба бандҳои 2.4; 2.5; 2.6; 2.9; 2.16; 3.14-и Шиносномаи ихтисосҳои илмӣ КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D050900 – Молия (6D050901- Молия, муомилоти пулӣ ва қарз) мувофиқат мекунад.

Дар маҷлиси Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-014 аз санаи 12.04.2024 қарори сазовор донишманди Ҳусейнов Умарҷон Саидаббарович бо дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050900 - Молия (6D050901- Молия, муомилоти пулӣ ва қарз) қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ 14 нафар (1 нафарашон тариқи маҷозӣ), аз ҷумла мутахассисон 5 нафар аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда иштирок доштанд. Аз 14 нафар аъзои шурои диссертатсионии дар ҷаласа иштирокдошта овоз доданд: ба тарафдории додани дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисос: «Тарафдор» 14 нафар, «Муқобил» – нест, «Бетараф» – нест, бюллетенҳои безътибор – нест.

Раиси шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор

Фақеров Ҳ. Н.

Котиби илмӣи шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои иқтисодӣ

Убайдуллоев Ф.К.

12 апрели соли 2024.